

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 23
din 19.01.2011

Dosar nr: 215/2009

Petiția nr: 5.153/15.05.2009

Petent: M P și alții

Reclamat: Ministerul Educației, Cercetării și Inovării

Obiect: petenții consideră discriminatorie reglementarea prin acte normative a categoriei profesionale reprezentată de licențiații în pedagogia Învățământului Preșcolar și Primar din punctul de vedere al recunoașterii studiilor absolvite și a remunerației corespunzătoare

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și domiciliul ales al petenților:

I.1.1. M P și alții, cu domiciliul ales în loc.

I.2. Numele și sediul reclamaților:

I.2.1. Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, mun. București, Piața Revoluției nr. 1A, sector 1.

II. Obiectul sesizării

Prin **memoriul nr. 5.153/15.05.2009**, petenții consideră că prin modificările legislative, profesia corespunzătoare studiilor absolvite, în pedagogia Învățământului Preșcolar și Primar, nu este recunoscută ca nivel de pregătire și nici din punctul de vedere al remunerației.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenții aduc în discuție situația discriminatorie căreia îi sunt supuși absolvenții specializării Pedagogia învățământului Preșcolar și Primar față de restul absolvenților studiilor ciclului universitar de licență 2008 (ciclul I Bologna) și față de licențiații în alte specializări universitare, prin reglementarea acestei profesii în mod greșit în actele normative succesive.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 19.01.2010.

La audierea din 19.01.2010 părțile nu s-au prezentat.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Prin **petiția nr. 5.153/15.05.2009** petenta, reprezentanta a 7500 licențiați în pedagogia Învățământului Preșcolar și Primar, absolvenți ai Facultăților de Științe ale Educației, semnaleză comiterea de către reclamat a unor fapte de discriminare în ceea ce privește situația acestei categorii profesionale din punctul de vedere al recunoașterii studiilor absolvite, precum și al încadrării corecte în grilele de salarizare. Astfel, din perspectivă cronologică, situația acestora este următoarea:

- Formele de pregătire inițială prin liceele pedagogice și colegiile universitare au intrat în lichidare începând cu anul școlar/universitar 2005-2006. La momentul formulării memoriului, pentru ocuparea posturilor didactice în învățământul preșcolar și primar erau pregătiți numai absolvenți ai ciclului I de studii universitare de licență în cadrul specializării „Pedagogia învățământului primar și preșcolar” în Facultățile de Științe ale Educației, în baza prevederilor Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare cu modificările și completările ulterioare.
- La aproape 4 ani după apariția Legii 288/2004, în ceea ce privește reglementările legale în domeniu, s-a constatat inexistența prevederilor referitoare la studiile universitare de licență sau masterat printre condițiile necesare ocupării funcției de profesor în învățământul preșcolar și primar, în Legea învățământului nr. 84/1995, lipsa oricărei reglementări în ceea ce privește funcția didactică de profesor pentru învățământul preșcolar și primar în Legea nr. 128/1997, respectiv imposibilitatea încadrării petenților conform studiilor și specializării. Singurul act în care se amintea despre această categorie profesională în mod oficial era *Clasificarea ocupațiilor din România*, la poziția 233201/233101. În urma numeroaselor contestații întreprinse privind această stare de fapt,

răspunsul primit din partea autorităților a fost acela că nu se regăsesc în Statutul personalului didactic.

- Un alt efect al acestor inadvertențe a fost iscarea de incertitudini inclusiv cu privire la acreditarea facultății absolvite, recunoașterea profesiei, devenind inutilă pregătirea pe parcursul acelor ani.
- Ulterior, instituția reclamtului decide emiterea **Ordinului nr. 5869/2008** privind modalitatea de aplicare a unor prevederi ale O.G. nr. 15/2008 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2008 personalului din învățământ, în conformitate cu prevederile Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare ale Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și în baza Hotărârii Guvernului nr. 366/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, pentru prima dată în învățământul preuniversitar, studiile de licență într-o anumită specialitate, al unor cadre didactice încadrate strict pe acea specializare nu sunt recunoscute ca atare. Ordinul emis (OMECT nr. 5869) stipulează următoarele: "**Art. 1.** Absolvenții studiilor ciclului universitar de licență 2008 (ciclul I Bologna), încadrați în învățământul preșcolar și primar pe posturi de educatoare și învățător, vor fi salariați în conformitate cu O.G. nr. 15/2008 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2008 personalului din învățământ, Anexa 2; Funcția – Instructor I; Nivelul studiilor – S, corespunzător gradului didactic și tranșelor de vechime. **Art. 2.** Absolvenții studiilor ciclului universitar de licență 2008 (ciclul I Bologna), încadrați în învățământul secundar inferior, vor fi salariați în conformitate cu O.G. nr. 15/2008 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2008 personalului din învățământ, Anexa 2; Funcția – Profesor; Nivelul studiilor - S, corespunzător gradului didactic și tranșelor de vechime."
- Petenții consideră că se creează o situație discriminatorie prin eroarea pe care ministerul o face la art. 1 folosind sintagma "pe posturi de educatoare și învățător". Astfel, ministerul de resort că a omis faptul că specializarea și funcția didactică a persoanelor în cauză era aceea de profesor în pedagogia învățământului preșcolar și primar (PIPP), specializare creată special pentru acest segment al populației școlare și pe care tocmai acest minister o acreditase în urmă cu peste trei ani, ca parte a atribuțiilor ce îi reveneau ca semnatar al Convenției de la Bologna.
- Prin urmare, conform OMECT nr. 5869, absolvenții PIPP au fost asimilați instructorilor care sunt retribuiți diferențiat deoarece funcționează pe un alt post (de educatoare sau învățător) decât cel în care au obținut specializarea universitară (de exemplu: în urma absolvirii facultății de geografie, drept, matematică, limbi străine, ASE etc). Astfel, la aceleași studii, unele cadre didactice sunt plătite ca

profesori (art. 2) și altele ca institutori (art. 1), deși și unii, și alții predau în specialitatea universitară de pe diplomă.

- După 8 luni de la încadrarea acestei categorii profesionale în mod greșit pe posturi de institutori a fost adoptată **O.U.G. nr. 40/2009** pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 și a Legii nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic care constituie, în opinia petenților, o mărturie a recunoașterii de către guvern a discriminărilor la care aceștia consideră că au fost supuși până la acel moment:

a) **"Schimbări preconizate** -Prezentul proiect de Ordonanță de Urgență va reglementa (...) încadrarea și salarizarea corespunzătoare a absolvenților ciclului I de studii universitare de licență și a ciclului II de studii universitare de masterat încadrați în învățământul primar și preșcolar (...) Scopul noului act normativ este acela de a compatibiliza sistemul de educație din România în ceea ce privește condițiile de ocupare a posturilor didactice/catedrelor din învățământul preuniversitar cu sistemele europene de educație (procesul Bologna). De asemenea, scopul noului act normativ este acela de a elimina situațiile discriminatorii, de a fluidiza mișcarea personalului didactic din învățământul preuniversitar."

b) **"Justificarea urgenței** - Această reglementare se impune cu caracter de urgență, având în vedere - necesitatea includerii studiilor universitare de licență și a studiilor universitare de masterat printre condițiile necesare pentru ocuparea funcției de profesor în învățământul preuniversitar (...) ținând seama de faptul că primele promoții au finalizat în acest an (2008, n.a.) ciclul I de studii universitare de licență; (...) – eliminarea situațiilor discriminatorii apărute prin aplicarea prevederilor art. 10 alin. (1) Ut. a) și b) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare;"

c) **"Consecințele negative ale neimplementării prezentului proiect** rezidă din situațiile discriminatorii apărute ca urmare a inexistenței prevederilor referitoare la studiile universitare de licență sau masterat printre condițiile necesare ocupării funcției de profesor în învățământul preuniversitar și prin aplicarea prevederilor art. 10 alin. (1) Ut. a) și b) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, actul normativ menționat anterior nu reglementează funcția didactică de profesor pentru învățământul preșcolar și primar."

- Petenții consideră că în realitate, nici acest act normativ (în secțiunea care se referă la situația absolvenților PIPP) nu rezolvă pe deplin încadrarea corectă a profesorilor cu specializarea "pedagogia învățământului preșcolar și primar" și, în nici un fel salarizarea lor

corectă și marchează, în plus, evidenta discriminare a licențiaților Facultăților de Științe ale Educației –specializarea Pedagogia învățământului Preșcolar și Primar față de restul absolvenților studiilor ciclului universitar de licență 2008 (ciclul I Bologna) și față de licențiații în alte specializări universitare.

- Pentru o analiză completă a situației în care se regăsesc, petenții propun analiza textelor alternative care reglementează statutul lor: **textul legii/prevederile O.U.G. nr. 40/2009/modificările propuse de petenți):**

A:

1. Legea învățământului nr. 84/1995 la art. 151 alin. 2 prevede: "*Personalul didactic este format din:*

- a) educatoare – în învățământul preșcolar;*
- b) învățători – în învățământul primar;*
- c) institutori – în învățământul preșcolar și primar;*
- d) maistri – instructori – în învățământul secundar și postliceal;*
- e) profesori – în învățământul primar, secundar și postliceal;*
- f) preparatori universitari, asistenți universitari, lectori universitari (sefi de lucrări), conferențieri universitari, profesori universitari și profesori universitari consultanți – în învățământul superior;*
- g) formatori."*

2. prevederile O.U.G. nr. 40/2009: "*2. La articolul 151 alineatul (2), literele a) și b) se modifica și vor avea următorul cuprins:*

- a) educatoare, profesori pentru învățământul preșcolar în învățământul preșcolar;*
- b) învățatori, profesori pentru învățământul primar - în învățământul primar;"*

3. modificările propuse de petenți:

"*2. La articolul 151 alineatul (2), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins: e) profesori - în învățământul preșcolar, primar, secundar și postliceal; "* Așadar, în opinia petenților, profesori cu specializarea "pedagogie învățământ primar și preșcolar" modificarea ar trebui consemnată la punctul "e" care specifică la ce nivel al învățământului preuniversitar se regăsește această categorie de cadre didactice - profesori, conform aceluiași raționament pentru care institutorii, de exemplu, înscriși la punctul "c", fac categorie separată față de funcțiile cuprinse la punctul "a" și "b".

B:

1. Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, la Capitolul I, Secțiunea I, Art. 5, alineatul 1: " *Funcțiile didactice sunt:*

- a) în învățământul preșcolar: educador/educatoare; institutor/institutoare;*
- b) în învățământul primar: învățător/învățătoare; institutor/institutoare;*
- c) în învățământul secundar: profesor, profesor-psihopedagog, profesor-pedagog social, profesor corepetitor/acompaniament, maestru-instructor;*
- d) în învățământul special și în comisiile de expertiză complexă: educatoare/educador, învățător, învățător itinerant, institutor, profesor, profesor itinerant, profesor de educație specială, profesor-psihopedagog, profesor-psiholog școlar, profesor-logoped, profesor-pedagog social, maestru-instructor, învățător-educador, profesor-educador*
- e) în centrele de documentare și informare: profesor documentarist*
- f) în unitățile de învățământ preuniversitar, pentru asigurarea formării inițiale și a inserției profesionale: cadre didactice-mentori și cadre didactice-tutori".*

2. prevederile OUG 40/2009: Art. II Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.158 din 16 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

- 1. La articolul 5 alineatul (1), literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins: "a) în învățământul preșcolar: educador/educatoare; institutor/ institutoare; profesor pentru învățământul preșcolar, cu stabilirea salarizării prin legea salarizării unitare a bugetarilor;*
- b) în învățământul primar: învățător/învățătoare; institutor/institutoare; profesor pentru învățământul primar; profesor cu stabilirea salarizării prin legea salarizării unitare a bugetarilor."*

3. modificările popusă de petenți

Art. II

Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 16 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (1), literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins: "a) în învățământul preșcolar: educator/educatoare; institutor/ institutoare; profesor; b) în învățământul primar: învățător/învățătoare; institutor/ institutoare; profesor."

Așadar, interpretarea petențiilor este aceea că, în litera și spiritul legii, la nici unul dintre nivelurile și tipurile de învățământ nu este specificată ca funcție didactică clasificarea conform COR 2009: "profesor în învățământul primar"; "profesor în învățământul preșcolar"; "profesor în învățământul gimnazial"; "profesor în învățământul liceal, post-liceal, profesional și de maiștri", cum, în același mod, nici o specializare universitară de pe diploma de licență a niciunui alt profesor din învățământul preuniversitar nu este specificată ca funcție didactică specializarea sa, respectiv: "profesor limbă română", "profesor matematică", "profesor limbă engleză".

- Astfel, petenții au adresat solicitări de eliminare a discriminării acestei categorii profesionale și modificarea O.U.G. nr. 40/2009 atât sindicatelor și MECI, cât și Comisiilor de învățământ din Parlamentul României.
- Se atașează la petiție tabelele cu semnatarii din țară.

Reclamatul, prin **adresa nr. 15056/18.01.2010**, înregistrată la C.N.C.D. sub **nr. 591/21.01.2010**, și-a exprimat punctul de vedere asupra obiectului petiției, precizând că propunerile de modificare a legislației efectuate de către petenți nu intră în competența C.N.C.D.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Petenții consideră discriminatorie reglementarea prin acte normative a categoriei profesionale reprezentată de licențiații în pedagogia Învățământului Preșcolar și Primar din punctul de vedere al recunoașterii studiilor absolvite și a remunerației corespunzătoare.

6.2. Colegiul director constată că aceste acte normative au caracter de lege.

6.3. Cu privire la caracterul discriminatoriu al unei prevederi legale, Colegiul director constată că CNCD nu are competența materială de a se pronunța, având în vedere **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale, care stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor

normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

6.4. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul director admite excepția de necompetență materială a CNCD ridicată de reclamat.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admite excepția de necompetență ridicată de reclamat cu privire la acte normative cu caracter de lege, conform **Deciziei nr. 997/2008** a Curții Constituționale;
2. Clasarea dosarului;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

POP IOANA LIANA – Membru

VASILE VASILE-ALEXANDRU – Membru

VLAȘ CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării 20.01.2011

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red: Carmen Chiru și István Haller